

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Gheorghii Popov,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Sud a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui Gheorghii Popov fondatorul al Gospodăriei Țărănești „Gloria” cu privire la încasarea sumei datorate pentru prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 și penalitatea de întârziere,

împotriva încheierii din 19 noiembrie 2024 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a procedura de apel intentată la apelul declarat de Gheorghii Popov împotriva hotărârii din 03 iunie 2024 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen,

(Dosarul nr. 2r-520/24

NR. PIGD 2-24045453-01-2r-20122024)

Procedura de apel încetată în conformitate cu art. 374 alin.(4), lit.a) din Codul de procedură civilă, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen;

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia (A. Scripcenco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (G. Vavrin, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

16 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților, recursul declarat de Gheorghe Popov,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Oxana Parfeni,
Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 aprilie 2024, Agenția Teritorială Sud a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a depus în instanța de judecată, cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Popov Gheorghe, fondatorul al GȚ „Gloria” prin care a solicitat încasarea datoriei în sumă de 17 538,77 de lei ce include suma de 12 636,00 de lei prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023, și suma de 4 902,77 de lei cu titlu de penalitate de întârziere pentru perioada de la 01 aprilie 2023 până la 22 aprilie 2024.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin hotărârea din 03 iunie 2024 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, s-a admis acțiunea înaintată de Agenția Teritorială Sud a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. S-a încasat de la fondatorul GȚ „Gloria” - Gheorghe Popov în beneficiul Agenției Teritoriale Sud a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, suma în mărime de 17 538,77 de lei cu titlu de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 și penalitate de întârziere. S-a încasat de la fondatorul GȚ „Gloria” - Gheorghe Popov în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 751,51 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

3. La 05 august 2024, Gheorghe Popov, a declarat apel împotriva hotărârii din 03 iunie 2024 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

4. Prin încheierea din 19 noiembrie 2024 a Curții de Apel Cahul, s-a încetat procedura de apel intentată la apelul declarat de Gheorghe Popov, împotriva hotărârii din 03 iunie 2024 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

5. La 12 decembrie 2024, Grigore Popov a înaintat cerere către Curtea de Apel Cahul, prin care a solicitat ca instanța de apel să considere că cererea de apel depusă de dânsul împotriva hotărârii din 03 iunie 2024 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.448 din

Codul Contravențional al RM, în partea termenului de atac, sau restabilirea termenului de atac (f.d.f.d.106/107, traducere f.d.117)

6. Prin scrisoarea Nr.4127 din 17 decembrie 2024, Curtea de Apel Cahul, a remis cauza civilă în adresa Curții Supreme de Justiție, pentru examinare conform competenței cererea depusă de Grigore Popov, deoarece ultimul invocă dezacordul cu încheierea din 19 noiembrie 2024 a Curții de Apel Cahul.

7. La 20 decembrie 2024, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul poștei electronice, a remis în adresa Agenției Teritoriale Sud a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, copia cererii depuse de Grigore Popov, împotriva încheierii din 19 noiembrie 2024 a Curții de Apel Cahul, pentru cunoștință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

9. Art. 425 din Codul de procedură civilă, reglementează că,

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

10. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, stabilește că:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

11. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

12. Art. Art. 276³ din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. În prezenta cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.”

13. Art. 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.”

14. Art.10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„Sanctiunile procedurale sunt urmarile nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat in raport procedural in caz de neindeplinire sau de indeplinire defectuoasa a unui act de procedura, precum si in caz de exercitare abuziva a unui drept procedural.”

15. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedura civila, stipuleaza ca:

„Participantii la proces sunt obligati sa se foloseasca cu buna-credinta de drepturile lor procedurale. In cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectarii obligatiilor procedurale, se aplica sanctiunile prevazute de legislatia procedurala civila”.

16. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedura civila, prevede ca:

„(1) Participantii la proces sint obligati sa se foloseasca cu buna-credinta de drepturile lor procedurale. Instanta judecatoreasca pune capat oricarui abuz de aceste drepturi daca prin abuz se urmareste tergiversarea procesului sau inducerea sa in eroare.”

17. Art. 110 din Codul de procedura civila, reglementeaza ca:

„Termen de procedura este intervalul, stabilit de lege sau de judecata (judecator), in interiorul caruia instanta (judecatorul), participantii la proces si alte persoane legate de activitatea instantei trebuie sa indeplineasca anumite acte de procedura ori sa incheie un ansamblu de acte.”

18. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedura civila, stabileste ca:

„(1) Actele de procedura se efectueaza in termenul prevazut de lege. In cazul in care nu este stabilit prin lege, termenul de procedura se fixeaza de catre instanta judecatoreasca.”

19. Art. 113 din Codul de procedura civila, stabileste ca:

„Dreptul de a efectua actul de procedura inceteaza odata cu expirarea termenului prevazut de lege ori stabilit de instanta de judecata. Nerespectarea termenului atrage dupa sine decaderea din dreptul de a efectua actul de procedura, daca legea nu prevede altfel.”

20. Art.362 alin.(1), (3) din Codul de procedura civila, prevede ca:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronuntarii dispozitivului hotararii, daca legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea in termen de apel se face de catre instanta de apel in cazurile si in ordinea prevazute de art.116.”

21. Art. 116 din Codul de procedura civila, prevede ca:

„(1) Persoanele care, din motive intemeiate, au omis termenul de indeplinire a unui act de procedura pot fi repuse in termen de catre instanta.”

(2) Cererea de repunere in termen se depune la instanta judecatoreasca care efectueaza actul de procedura si se examineaza in sedinta de judecata. Participantilor la proces li se comunica locul, data si ora sedintei. Neprezentarea lor insa nu impiedica solutia repunerii in termen.

(3) La cererea de repunere in termen se anexeaza probele ce dovedesc imposibilitatea indeplinirii actului. Totodata, trebuie efectuat actul de procedura care nu a fost indeplinit in termen (sa fie depusa cererea, sa fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea in termen nu poate fi dispusa decit in cazul in care partea si-a exercitat dreptul la actiune inainte de implinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua in care

a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

(5) Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.”

22. Art. 369 alin.(1), lit.b) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;”

23. Art. 374 alin.(4), lit.a) din Codul de procedură civilă, stabilește că:

„(4) După primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că:

a) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen;

24. Art.428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a emis încheierea contestată la 19 noiembrie 2024 (f.d. 97/102) și a fost recepționată de către Gheorghe Popov, la 03 decembrie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.104).

26. Prin urmare, recursul declarat la 11 decembrie 2024, de către Gheorghe Popov, împotriva încheierii din 19 noiembrie 2024 a Curții de Apel Cahul, este în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

27. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

28. Recapitulând esența problemei de procedură adusă în instanța de recurs, Completul de judecată reține că, la 24 aprilie 2024, Agenția Teritorială Sud a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a depus în instanța de judecată, cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Popov, fondatorul al GȚ „Gloria” prin care s-a solicitat încasarea datoriei în sumă de 17 538,77 de lei ce include suma de 12 636,00 de lei prima de prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023, și suma de 4 902,77 de lei cu titlu de penalitate de întârziere pentru perioada de la 01 aprilie 2023 până la 22 aprilie 2024.

29. Prin încheierea din 24 aprilie 2024 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, s-a acceptat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Sud a

Companiei Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui Gheorghi Popov fondatorul al Gospodăriei Țărănești „Gloria” cu privire la încasarea sumei datorate pentru prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 și penalitatea de întârziere. S-a propus pârâților să prezinte instanței, în termen de 30 zile de la data comunicării cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, referința și probele pe care își întemeiază obiecțiile (f.d.20).

30. Încheierea sus menționată, a fost expediată participanților la proces, inclusiv apelantului/pârât Gheorghi Popov, cu cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, care a fost recepționată de ultimul la data de 02 mai 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.22).

31. La 01 decembrie 2023, Liviu Cucoș a depus o cerere prin care a solicitat acordarea unui termen pentru a încheia un contract de asistență juridică (f.d.30).

32. Prin hotărârea din 03 iunie 2024 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, s-a admis acțiunea înaintată de Agenției Teritoriale Sud a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. S-a încasat de la fondatorul GȚ „Gloria” - Gheorghi Popov în beneficiul Agenției Teritoriale Sud a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, suma în mărime de 17 538,77 de lei cu titlu de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 și penalitate de întârziere. S-a încasat de la fondatorul GȚ „Gloria” - Gheorghi Popov în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 751,51 de lei (f.d.32).

33. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 05 august 2024, Gheorghi Popov, a declarat apel împotriva hotărârii din 03 iunie 2024 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.74/84).

34. Prin încheierea din 16 septembrie 2024 a Curții de Apel Cahul, s-a primit în procedură cererea de apel depusă de Popov Gheorghi. S-a intentat procedura de apel în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Sud, care se va examina în procedură scrisă. S-a stabilit termenul de examinare în ordine de apel a prezentei cauzei civile, pentru data de 19 noiembrie 2024, ora 15:30, în incinta Curții de Apel Cahul, mun. Cahul, str. Ștefan cel Mare nr. 30.

35. În contextul prevederilor art. 374 alin.(4), lit.a) din Codul de procedură civilă, enunțate la pct.23, prin încheierea din 19 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a încetat procedura de apel intentată la apelul declarat de Gheorghi Popov împotriva hotărârii din 03 iunie 2024 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, pronunțată în procedura scrisă, în cauza civilă la acțiunea formulată de Agenția Teritorială Sud a Companiei Naționale de Asigurări în

Medicină împotriva lui Gheorghi Popov fondatorul al GȚ „Gloria” cu privire la încasarea sumei datorate pentru prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 și penalitatea de întârziere, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen (f.d.97/102).

36. Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, aceasta este adoptată în conformitate cu normele Codului de procedură civilă, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de declarare a apelului.

37. Din materialele cauzei se atestă că, copia hotărârii din 03 iunie 2024 a Judecătorei Cahul, sediul Taraclia, a fost recepționată de către apelantul/pârât Gheorghi Popov la data de 07 iunie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.53).

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, în situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 03 iunie 2024, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 04 iunie 2024, ultima zi a termenului fiind data 03 iulie 2024 (zi de miercuri).

39. Dat fiind faptul că, Gheorghi Popov a omis termenul legal de 30 de zile, fără a solicita repunerea în termenul de apel, și fără a indica motive întemeiate care ar confirma temeinicia omiterii termenului prevăzut de lege pentru declararea apelului, prin urmare instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de ultima.

40. În contextul prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă în coroborare cu art. 111 din Codul de procedură civilă, conform cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui, Colegiul relevă că, termenul de declarare a apelului a expirat la data de 03 iulie 2024, însă Gheorghi Popov, a depus cererea de apel abia la 05 august 2024.

41. Astfel, apelantul Gheorghi Popov nu și-a realizat dreptul procedural privind exercitarea căii de atac - apelul în interiorul termenului legal, fapt corect reținut, în esență, de instanța de apel.

42. În consecință, Colegiul reiterează că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de încetat procedura de apel intentată la apelul declarat de Gheorghi Popov împotriva hotărârii din 03 iunie 2024 a Judecătorei Cahul, sediul Taraclia, pronunțată în procedura scrisă, în cauza civilă la acțiunea formulată de Agenția Teritorială Sud a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină

împotriva lui Gheorghi Popov fondatorul al GȚ „Gloria” cu privire la încasarea sumei datorate pentru prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 și penalitatea de întârziere, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen (f.d.97/102).

43. Soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, în condițiile când părțile au obligația de a-și exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.

44. Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, apelul declarat la 05 august 2024, a fost în termenul de 30 zile din momentul comunicării hotărârii în limba rusă și anume din 24 iulie 2024, or, art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

46. Or, în conformitate cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

47. În această privință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar să punteze că, cererea de repunere în termen a instrumentului de atac, în orice caz trebuie să fie exprimată din inițiativa participanților la proces, instanța nefiind îndreptățită, în lipsa unor dispoziții legale exprese, să efectueze din oficiu repunerea în termen, chiar dacă din ansamblul materialului probator administrat la dosar ar rezulta că participanții la proces au avut motive întemeiate de a nu îndeplini în termen actul de procedură.

48. În astfel de situații, Curtea Europeană a Drepturilor Omului este întotdeauna tranșantă, inclusiv în raport cu Republica Moldova, echivalând repunerea nejustificată în termenul de efectuare a actului de procedură cu încălcarea dreptului la proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice (cauzele Melnic v. Republica Moldova și Popov v. Republica Moldova (nr. 2)).

49. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

50. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 19 noiembrie 2024 a Curții de Apel Cahul a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar, argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

51. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Gheorghii Popov.

Menține încheierea din 19 noiembrie 2024 a Curții de Apel Cahul, adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Sud a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui Gheorghii Popov fondatorul al Gospodăriei Țărănești „Gloria” cu privire la încasarea sumei datorate pentru prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 și penalitatea de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat